

CATHERINE M. ODELL

MARIJINA
PRIKAZOVANJA
po SVETU

Catherine M. Odell
MARIJINA PRIKAZOVANJA PO SVETU

Catherine M. Odell

MARIJINA
PRIKAZOVANJA
PO SVETU

Družina
2019

Predgovor	7
1. poglavje	
Kdo je Marija	13
2. poglavje	
Zakaj Marija prihaja.	23
3. poglavje	
Cerkev in prikazovanja.	33
4. poglavje	
Prikazovanja v Guadalupeju v Mehiki leta 1531	43
5. poglavje	
Prikazovanja v Lausu v Franciji, 1664–1718	59
6. poglavje	
Prikazovanja na Rue du Bac v Parizu v Franciji leta 1830 ..	71
7. poglavje	
Prikazanje v La Salette v Franciji leta 1846	87
8. poglavje	
Prikazovanja v Lurdu v Franciji leta 1858	101
9. poglavje	
Prikazanje v Pontmainu v Franciji leta 1871	121
10. poglavje	
Prikazanje v Knocku na Irskem leta 1879	131
11. poglavje	
Prikazovanja v Fatimi na Portugalskem leta 1917	141

12. poglavje

Prikazovanja v Beauraingu v Belgiji v letih 1932–1933 . . . 161

13. poglavje

Prikazovanja v Banneuxu v Belgiji leta 1933 179

14. poglavje

Sporočila iz Akite na Japonskem v letih 1973–1981 193

15. poglavje

Domnevna prikazovanja v Medžugorju
v Bosni in Hercegovini, v letih 1981–???? 215

16. poglavje

Prikazovanja v Kibehu v Ruandi v letih 1981–1989 229

17. poglavje

Prikazovanja v San Nicolasu v Argentini v letih 1983–1990 247

18. poglavje

Prikazovanja v Betanii v Venezueli leta 1984 267

Predgovor

Poročilo o Marijinih prikazovanjih povzroča v današnjem svetu vrsto odzivov med sodobnimi verniki, tudi med katoličani. Mnogi ugotavljajo, da trditve o Marijinem vračanju na zemljo krepijo njihovo predanost Jezusu, našemu Odrešeniku in Božjemu Sinu. Takšna poročila so zanje tudi polna tolažbe. Spoznanje, kako Božja Mati neutrudljivo poskuša voditi otroke sleherne generacije, jim pove ogromno o Bogu.

Po drugi strani pa nekateri drugi mislijo, da so trditve o prikazovanjih – in pobožnosti, ki jih prikazovanja pogosto navdihnejo – v nasprotju z bogato in razumno predstavtivijo vere. Razodetje in cerkveno učiteljstvo že nudita vse, kar mora človek vedeti za odrešenje. Po njihovem je pretirana pozornost do Marijinih prikazovanj teološko nevarna. Marija ni božanstvo.

V ozadju knjige, ki jo imate v rokah, je misel, da bi se Jezusovi sledilci morali spomniti, kako je naš Bog Bog presenečenj. (»Kajti moje misli niso vaše misli in vaše poti niso moje poti,« nas Gospod opozarja v Iz 55,8). Sveto pismo tudi jasno pove, da ima Bog najraje uboge in tiste pri dnu družbene lestvice. Ta ljubeča naklonjenost je tudi zaščitni znak Marijinih prikazovanj v dolgi zgodovini Cerkve.

Kakor je splošno znano, je bil rajni papež Janez Pavel II. (1920–2005) močno predan marijanski molitvi in pobožnosti od prvih začetkov svojega duhovništva. Ko je leta 1978 postal papež, je naznanil, da bo v njegovem grbu geslo: »Totus Tuus«, latinska poved, ki pomeni »Povsem tvoj«. Ta poved je priredba iz marijanskih spisov sv. Ludvika Montfortskega. Ko je bil 13.

maja 1981, na praznik Fatimske Matere Božje, skoraj umorjen, je bil Janez Pavel prepričan, da mu je življenje rešila Božja Mati Marija.

Tudi papeži pred njim so globoko častili Božjo Mater. Pij XII. (1876–1958) je bil posvečen v škofa 13. maja 1917, ko se je Naša Gospa začela prikazovati v Fatimi na Portugalskem. Od tlej je bil ta prihodnji papež pozoren na Marijo. Ko je papež Pij XII. spomnil na Devico na Rue du Bac leta 1830, v La Salette leta 1846, v Lurdu leta 1858, Pontmainu leta 1871 in Knocku leta 1879, je devetnajsto stoletje označil za »stoletje Marijine posebne naklonjenosti«. Vendar papež Pij XII. ni bil več živ, da bi videl večji del druge polovice dvajsetega stoletja.

Iz številnih razlogov bi lahko dvajseto in enaindvajseto stoletje imela večjo pravico do naziva »Marijina doba«. Marija je z nami na mnoge načine, domače se počuti z vsako starostno skupino in na vseh delih sveta. Eden od načinov, kako je Marija najbolj živo in intimno z nami, so nedvomno prikazovanja. V zadnjih petdesetih letih so trditve o nadnaravnih prikazovanjih preplavile Cerkev in vernike. »Eno od znamenj našega časa,« je priznal prihodnji papež Benedikt XVI., takrat predstojnik Kongregacije za nauk vere, »je to, da se naznanila o ‚Marijinih prikazovanjih‘ množijo po vsem svetu.« Mnogo teh najav je verjetno zmotnih in jih bo prej ko slej mogoče spoznati za proizvode sanjarjenj ali samoprevar. Zato je preučevanje in ovrednotenje teh trditev pastoralni izziv za Cerkev.

Papež Benedikt XVI. je septembra 2008 naročil vatikanski Kongregaciji za nauk vere, naj določi nove smernice za škofo po vsem svetu, saj se ti vedno bolj soočajo s prijavami prikazovanj Naše Gospe. Leta 1985 je tedanji kardinal Joseph Ratzinger rekel italijanskemu pisatelju, da sta »potrpljenje in previdnost« ključnega pomena pri preučevanju poročil o prikazovanjih. »Nobeno prikazanje ni potrebno za vero,« je pripomnil prihodnji papež. »Razodetje se je zaključilo z Jezusom Kristusom.«

Po drugi stran pa Cerkev tudi priznava, in to zagovarja ta knjiga, da Marija pogosto prihaja k svojim otrokom v prikazovanjih. Zakaj neki se Mati Cerkve ne bi prikazovala, nas opogumljala, opozarjala in še enkrat znova napotila k Jezusu? Nihče, ki opazuje krivice in bridkosti našega časa, ne more reči, da nebeška pomoč ni več potrebna in koristna. V srcu te knjige bo bralec našel pripovedi o najbolj znanih Marijinih prikazovanjih v zadnjih stoletjih. Med temi so zgodbe o Guadelupe in Rue du Bac, o La Salette in Lurdu, o Pontmainu in Knocku, o Fatimi, Beauraingu in Banneuxu.

Prav tako je govor o petih sodobnih poročilih o prikazovanjih, in sicer: Akita na Japonskem, Kibeho v Ruandi, Medžugorje v Bosni in Hercegovini, San Nicolas v Argentini in Betania v Venezueli. Od teh je krajevna Cerkev Akito in Betanio v celoti potrdila. To sta tretje in četrto prikazovanje v dvajsetem stoletju, ki sta priznana kot nadnaravna po izvoru in »vredna verovanja«.

Po drugi strani so prikazovanja v Kibehu in San Nicolasu podana tukaj zaradi njihovega globokega vpliva v deželah, kjer so se zgodila, vendar so skoraj povsem nepoznana drugod po svetu. Škofa škofij, v katerih so poročali o prikazovanjih v Kibehu in San Nicolasu, sta razglasila le omejeno stopnjo odobritve. Nadaljnja in popolnejša odobritev za ta domnevna prikazovanja bi lahko prišla v naslednjih letih.

Enako lahko rečemo za domnevna prikazovanja v Medžugorju (15. poglavje). Leta 1991 je devetnajst jugoslovanskih škofov poročalo, kako še ne morejo »potrditi, da gre za nadnaravna prikazovanja ali razodevanja« v Medžugorju. Preučevanje tega dogajanja se tam nadaljuje.

V novem poglavju v tej izdaji – 5. poglavje – so predstavljena Marijina prikazovanja v kraju Laus v francoskih Alpah. Čeprav so se Benedikti (Benoîte) Rencurel, neizobraženi mladi Francozinji, zgodila med letoma 1664 in 1718, jih je Cerkev priznala

šele maja 2008 kot »vredna verovanja«. To so bila torej prva prikazovanja, ki jih je Cerkev odobrila v enaindvajsetem stoletju.

Obredno slavlje prikazovanj v Lausu je francoska komunistična partija razglasila za »cerkveno marketinško potezo«. Škof Jean-Michel de Falco Léandri iz Gapa v Franciji je odgovoril: »Nikomur ni treba verjeti v prikazovanja, tudi če so uradno priznana. Toda zakaj bi jih zavrgli, če nam pomagajo v naši veri in našem vsakdanjem življenju?«

Prva tri poglavja ponujajo bralcu razumevanje miselnega vzorca in postopka, ki ju krajevna Cerkev uporablja pri preučevanju prikazovanj, kot so ta v Kibehu, San Nicolasu ali Medžugorju. Če katoličani od blizu pogledajo pregovorno previdnost, s katero Cerkev presoja prikazovanja, bodo v njej zlahka prepoznali ljubezen in modrost.

Kljub vsemu pa lahko najboljša prizadevanja te knjige zgolj nejasno opišejo veselje in blaženost »tistih, ki so jo videli«. Neko dekletce je nekoč vprašalo sestro Marie Bernarde (Lurško Bernardko), če je bila blažena Devica resnično lepa. »Oh,« je odgovorila Bernardka, z zapomnjenim odsevom raja v svojih očeh, »tako lepa, da hočeš, ko si jo enkrat videl, umreti, da bi jo ponovno videl!« Tudi kraji prikazovanj, ki so raztreseni po petih celinah, so izjemno in nepozabno lepi. Že stoletja vodijo romanja vernike h krajem, ki jih je Marija izbrala za svoj obisk. Ko romarji prispejo tja, poslušajo, molijo in se želijo ponovno zavezati evangeliju Marijinega Sina Jezusa. Kraji prikazovanja privabljajo vsako leto milijone obiskovalcev.

Sedaj, v dobi svetovnega spleta, lahko »navidezni« romarji v molitvenem razpoloženju ogromno izvejo o potrjenih prikazovanjih in lahko v številnih primerih vidijo kraje prikazovanja prek spletnih kamer, prenosov v živo in multimedijskih predstavitev sporočil, ki jih je Marija prišla deliti. Na uradni spletni strani Lurda lahko obiskovalec na primer pusti molitvene namene v katerem koli jeziku in ob kateri koli uri dneva.

Dandanes je lažje kakor kdaj koli prej slišati, obravnavati in se zavezati Marijinim izrednim in ljubeznivim besedam in sporočilom, ki jih posredujejo *tisti, ki so jo videli*.

1. poglavje

Kdo je Marija

Kdo je pravzaprav Marija?

Stoletja je trajalo, da je Cerkev, ki jo je ustanovil Jezus, odgovorila na to vprašanje. Leta 1950 je Cerkev izdala dogmatsko stališče o njej in njenem edinstvenem odnosu do nebes in zemlje. Takrat je namreč papež Pij XII. razglasil, da morajo katoličani verovati, da je bila Marija ob koncu svojega zemeljskega življenja vzeta v nebesa z dušo in telesom. Dejansko so to splošno verovali mnogi kristjani vse od sedmega stoletja dalje. Kljub temu je bilo to zadnje zagotovilo o njenem vnebovzetju prijetna in radostna novica.

Približno stoletje prej je papež Pij IX. razglasil, da je bila Marija spočeta brez madeža izvirnega greha. Ta dogmatična izjava o Marijinem »brezmadežnem spočetju« je bila podana 8. decembra 1854 in sedaj na ta dan obhajamo praznik Marijinega brezmadežnega spočetja. Pij IX. je dejal, da je ta novi nauk dobro zakoreninjen v Svetem pismu, še posebej tam, kjer Luka navaja angela Gabriela, ki je Marijo pozdravil kot »polno milosti«.

Verovanje, da je Bog obvaroval Marijo omadeževanosti z grehom za njeno Božje materinstvo in vnebovzetje, deluje tolažilno. Marija je namreč kot človek tako dobra, da tega ni mogoče nikoli več ponoviti. Gotovo, vernik je sklepal, da Marija

ne bo svetá pustila za seboj in nanj pozabila. In vse od začetka svojega življenja ga ne pozabi. Verniki so nekaj vedeli o njenih začetkih kot preprosti zelo verni deklici v Galileji.

Pred dvajsetimi stoletji so bili časi, ko ni to dekle, ki je živelo v Palestini, skoraj nič pomenilo takrat znanemu svetu. Njeni starši, tradicionalno znani kot Joahim in Ana, so jo klicali »Mirjam«. To ime je bilo zelo razširjeno v Palestini, je zapisal francoski zgodovinar Henri Daniel-Rops v delu *Knjiga o Mariji*. Videti je, da to potrjuje tudi Sveto pismo, ko omenja druge »Mirjam« ali »Marije«. »Marija« je latinska oblika od »Mirjam«. Poleg Marije, Jezusove matere, omenjajo evangeliji še Marijo Klopajevo ženo, Marijo Salomo, Marijo Magdaleno.

Joahimu in Ani, ki sta živela v mali vasici Nazaret v Galileji, se je njuna Marija zdela nekaj zelo posebnega. Vendar, če smo pošteni, je le malo ljudi, razen njiju in nekaj malega njunih sorodnikov in prijateljev, deklico sploh opazilo.

Skoraj ničesar ni znanega o njenem življenju, preden je prišel angel Gabriel z osupljivim sporočilom (Lk 1,26–38). Verjetno je bila takrat stara petnajst ali šestnajst let. Dotlej, kolikor je mogoče reči, so njeno življenje določali predvidljivi vzorci, ki so veljali za mlade ženske v judovski družbi.

O Mariji je nedvomno res, da je zelo od blizu poznala Sveto pismo. Vendar v tem ni bila nobena izjema. Za hebrejska dekleta tiste dobe ni bilo nič neobičajnega, če so preučevale Sveto pismo. Veliko domačnost s Svetim pismom je opaziti v čudoviti molitveni pesnitvi *Magnificat* – *Moja duša poveljuje Gospoda* (Lk 1,46–55), ki jo je Marija izrekla v odgovor na Elizabetin pozdrav. Poznavalci pravijo, da v tej molitvi ni ene same vrstice, ki ne bi namigovala na druge svetopisemske odlomke. Nekatere vrstice vključujejo kar celotne svetopisemske povedi.

Čeprav tega ni nihče vedel, je bilo Marijino življenje že edinstveno v zgodovini človeštva. Bila je namreč spočeta brez podedovanega madeža izvirnega greha. Kljub temu pa, kolikor

je sploh mogoče kaj reči, ni bilo ničesar, kar bi bilo v zvezi z njo nenavadnega ali izjemnega.

Pri štirinajstih letih ali najkasneje petnajstih se je zaročila z Jožefom, čeprav še nista živela skupaj. Če sodi Jožef v tipični vzorec moških, ki so se v tistem času poročali, potem je bil precej starejši od Marije. Lukov evangelij jasno pravi, da sta bila zvezana s poročnim dogovorom, ko se je zgodilo oznanjenje. »Izraelove hčere so se poročale pri teh letih,« je zapisal Daniel-Rops. Za judovsko družbo je bilo namreč najpomembnejše potomstvo. Poroke so se sklepale v zavesti te obveznosti. V svetu, v katerem je Marija živela, je bilo nepredstavljivo, da se kdo ne bi poročil.

Ko je angel Gabriel Mariji nakazal, da bo kmalu spočela, se je zmedla, saj še ni živela z Jožefom. »Kako se bo to zgodilo, ko ne poznam moža?« je rekla, ko je bila seznanjena s tem, da bo mati sina Najvišjega (Lk 1,34). Potem je zvedela, da bo spočetje v njenem telesu čudežno. Zgodilo se bo namreč v moči Svetega Duha in ona bo Odrešenikova deviška mati. Odrešenik bo njen sin. Njena teta Elizabeta je tudi noseča, je še izvedela. Tudi to je bilo znamenje za njo. Z vsem tem se je strinjala, vendar nedvomno z drhtečim srcem. »Glej, Gospodova služabnica sem, zgôdi se mi po tvoji besedi!« (Lk 1,38).

V naslednjih dneh je Marija pohitela in obiskala svojo teto Elizabeto, ki je bila res čudežno rešena neplodnosti. Marija je vedela vse o obljubah prerokov, da se bo Odrešenik rodil devici iz Davidovega rodu. Sama je bila devica iz Davidovega rodu. Tudi ona sama je poznala, kakor drugi Izraelovi otroci, o Mesiji vsa svetopisemska preroštva. Sedaj so ta postala meso v njenem telesu. »Blagoslovljena ti med ženami, in blagoslovljen sad tvojega telesa!« je rekla Elizabeta, ko je pozdravila Marijo (Lk 1,42).

Če je bila Marija živi plamen vere v njenega Boga, potem je bil tudi Jožef, njen zaročenec, čudovit vzor te iste kreposti.

Samo evangelist Matej je podal Jožefovo zgodbo v svojem evangeliju (Mt 1,18–25). Jožefovi razumljivi dvomi glede Marije so se razblinili in nastala je družina, ki bo Kristusa rade volje sprejela. O skritih letih te svete družine obstaja veliko število nesvetopisemskih »evangelijev« (apokrifov) in poročil. Toda nič ni resnično znanega o njej, če izvzamemo nekaj omemb v Lukovem evangeliju.

Kljub temu pa je znano, kako je bilo videti življenje v Palestini v prvem stoletju krščanske dobe. Judovski zgodovinar Jožef Flavij je zapustil podroben opis takratnega vsakdanjika.

Družinska hiša v Nazaretu je nedvomno delno vključevala tudi jamo ali votlino. V Palestini je bilo v njenih hribih vse polno takšnih votlin. Ljudje so na splošno zgradili majhno hišo ali sobo zunaj pred votlino. Običajno je bila kuhinja v hišnem delu in je imela ognjišče za kuhanje in ogrevanje.

V kuhinji je Marija seveda pripravljala hrano. Preučevalci pravijo, da so palestinske družine v tistem času jedle večinoma ječmenov kruh ali prepečenec in lečo, pripravljeno z oljem ali medom. Obilo je bilo tudi čebule in belušev in širok razpon sadežev, vključno z breskvami in hruškami, figami in melonami, dateljni in granatnimi jabolki. Meso je bilo redkost, ribe pa so bile zgolj praznična hrana.

Marija je morala krpati družinska oblačila, ki so bila poleti običajno lanena, pozimi pa volnena. Njena oblačila so bila verjetno iz dveh osnovnih do tal segajočih oblek, čez prvo je bila druga oblečena kot tunika. Moška oblačila so bila podobna. Žensko glavo je po navadi prekrivala ruta. Sandali, če so se obuvali, so bili ali leseni ali usnjeni.

Ni izključeno, da je Jožef v bližnji votlini opravljal tesarska dela. Verjetno je izdeloval hišno pohištvo, kot mize in klopi, vendar je še verjetneje, da je izdeloval kaj takega, kot je volovski jarem. Jožef je mogoče sodeloval pri gradnji hiš in celo čolnov, ker je bil Nazaret precej blizu tako Sredozemskega morja

kakor Galilejskega jezera. Še v drugem stoletju so krožile zgodbe o čvrstih plugih, ki jih je naredil Jožef, Jezusov krušni oče.

Marija, Jožef in Jezus so se trikrat na dan ustavili in molili. Ob sobotah se ni delalo nič in dan je bil v celoti posvečen Jahveju. Takrat je družina odšla v nazareško shodnico. Kakor vse shodnice tistega časa je tudi ta nadzorovala skupnost z visokega zemljišča. Leta pozneje je bil Jezus izgnan prav iz te shodnice, ko je Nazarečanom povedal, da so se preroštva o Odrešeniku uresničila ravno v njihovih dneh.

Za Marijo in kogar koli drugega v njenih časih je bila življenjska rutina v Palestini bolj ali manj nespremenljiva. Komentarji pravijo, da so samo judovski prazniki in slavlja radostno pretrgali brezkončno drdranje dnevne domače enoličnosti. Med enim od takšnih velikonočnih praznikov sta Marija in Jožef izgubila Jezusa in se vrnila v Jeruzalem, da bi ga našla (Lk 2,41–50).

Nov čas v življenju Jezusove matere je nastopil z začetkom sinovega javnega delovanja. Kakor je videti, je bila tedaj že vdova in je nosila resnobno črnino, ki so jo predpisovali običaji. Vsekakor je vedela, da se bodo razlogi za žalovanje zelo pomnožili zaradi Jezusovega učenja, ki je izzivalo Izrael.

Vendar je bilo vse to tako, kakor je moralo biti. Tudi Marijino trpljenje – imenovano meč, ki bo prebodel njeno dušo (Lk 2,35) – je prišlo zaradi trpljenja njenega sina. Marija je živela svoje življenje v tesni povezanosti z Jezusovim. Kako močna je bila ta povezanost, so Jezusovi sledilci začeli postopoma razumeti šele, ko se je njeno zemeljsko življenje končalo in je bila vzeta v nebesa.

Čeprav Matejev in Markov evangelij na kratko omenjata Marijo kot Jezusovo mater, pa druga dva evangelista priskrbita besedila, na katera Jezusova Cerkev navsezadnje opira svoje učenje o njej.

Evangelist Luka je osnovni vir za ključne, vendar strnjeno zapisane dogodke iz Marijinega življenja. Gre za dogodke, ki so povezani z Jezusovim čudežnim spočetjem in deviškim rojstvom in so se zgodili v moči Svetega Duha (Lk 1,1–2,20). Od kasnejših dogodkov omenja Luka darovanje otročiča v jeruzalemskem templju in zapiše, kaj sta Simeon in Ana prerokovala Mariji (Lk 2,22–38). Ta evangelij pripoveduje tudi dobro znano zgodbo o tem, kako sta Marija in Jožef zaskrbljeno iskala dvanajstletnega Jezusa (Lk 2,41–50).

Janezova »marijanska besedila« govorijo o Marijini vlogi tako na začetku kakor tudi na koncu delovanja njenega sina. Na začetku je spodbudila njegovo posredovanje na svatbi v Kani (Jn 2,1–12). Strežnikom je naročila: »Kar koli vam reče, storite« (Jn 2,5). Rezultat – spremenjenje vode v vino – je bil Jezusov prvi čudež. Cerkev je vedno razumela Marijin nasvet – »Kar koli vam reče, storite!« – kot prvo pravilo, ki se ga mora Jezusov učenec držati. In izkazalo se je, da je Marija prva učenka svojega Sina.

Janez poroča tudi o Marijini navzočnosti pod križem med Jezusovim umiranjem (Jn 19,25–27). Ta zadnja omemba je imela izjemen pomen za Cerkev. Svoji materi je Jezus s križa rekel: »Žena, glej, tvoj sin!« Janezu pa je rekel: »Glej, tvoja mati!« (Jn 19,27).

Skozi stoletja se je Cerkev začela zavedati, da je Jezus hotel, naj vsa njegova Cerkev in sleherni od njegovih sledilcev dojamе, da je to »tvoja mati«. Poleg teh sta v zvezi z Marijo še dve ključni besedili, ki pa nista v evangelijih. Prvo je v Genezi, tj. v Prvi Mojzesovi knjigi, na začetku Svetega pisma, in izrisuje preroško predstavo o prihodnjem Marijinem materinstvu Odrešenika: »GOSPOD Bog je rekel kači: ‚[...] Sovraštvo bom naredil med teboj in ženo ter med tvojim zarodom in njenim zarodom.‘ Ja-hve Bog je kačo posvaril: ‚On bo strl tvojo glavo, ti ga boš pa ranila na peti‘« (1 Mz 3,15).